

ชื่อเรื่องการค้าคว่ำแบบอิสระ ภาวะอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออกของไทย

ชื่อผู้เขียน นายวิวัฒน์ วรรณจักริยา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบการค้าคว่ำแบบอิสระ : รศ.กฤษณา รัตนพฤกษ์ ประธานกรรมการ
 ผศ.สุณี ตระการศิริ กรรมการ
 อ.อรชร มณีสงฆ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องภาวะอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออกของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงภาวะและปัญหาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออกของไทย การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานของรัฐ เอกสารสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยอื่นๆ และสำหรับการศึกษาภาวะอุตสาหกรรมในส่วนของผลประกอบการใช้ข้อมูลของบริษัทอุตสาหกรรมผลิตอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออกที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีรายได้มากกว่าร้อยละ 50 จากการผลิตอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 9 บริษัท

จากการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งของไทย กำลังอยู่ในภาวะถดถอย ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งของไทยเริ่มลดลงตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา ส่งผลให้ผลประกอบการของบริษัทในอุตสาหกรรมนี้เริ่มตกต่ำลง ภาวะการณดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากปัญหาที่สำคัญคือ การขาดแคลนวัตถุดิบเนื่องจากปัญหาโรคระบาดและความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม สัตว์ทะเลที่ใช้เป็นวัตถุดิบมีราคาแพง ปัญหาการขาดแคลนแรงงานและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาด้านสาธารณสุขโลก และกฎระเบียบภายในประเทศที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันของไทยในอุตสาหกรรมนี้ลดลง นอกจากนี้ ยังมีปัญหาจากภายนอกประเทศที่สำคัญคือ มาตรการ

ของประเทศผู้นำเข้าซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกสินค้าอาหารทะเลแช่แข็งของไทย และปัญหาประเทศคู่แข่งซึ่งมีความได้เปรียบไทยในด้านต้นทุนการผลิต

แนวทางการแก้ไขปัญหที่สำคัญ คือ 1) พยายามรักษาสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี พัฒนาและให้ความรู้ในด้านเทคโนโลยีการผลิตและสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 2) ลดต้นทุนโดยใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงาน 3) พัฒนาจิตสำนึกและทักษะในการทำงานของแรงงาน 4) รัฐจัดหาสาธารณูปโภคที่จำเป็นในการผลิต ยกเลิกหรือแก้ไขกฎระเบียบที่ซ้ำซ้อน 5) พัฒนาคุณภาพสินค้าให้เหนือกว่าประเทศคู่แข่งและผลิตสินค้าเพิ่มมูลค่าให้มากขึ้น 6) เจรจากับประเทศคู่แข่งให้ผ่อนปรนมาตรการต่างๆที่เป็นการกีดกันทางการค้า

อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออกของไทยมีแนวโน้มที่ไม่สดใสักในอนาคต ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ผู้ผลิตรายเล็กจะไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ จะเหลือเพียงผู้ผลิตรายใหญ่เพียงไม่กี่รายที่สามารถอยู่รอดได้ โดยจะมีการปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าเพิ่มมูลค่าเป็นหลัก เนื่องจากสินค้าขั้นปฐมไม่สามารถที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในด้านต้นทุนได้อีกต่อไป

Independent Study Title : Situation of Thai Frozen Sea Food Export Industry

Author Mr. Wiwat Wattanatchariya

M.B.A. Business Administration

Examining Committee :

Associate Professor Krisana Ratanapruck	Chairman
Assistant Professor Sunee Trakarnsiri	Member
Ms. Orrachorn Maneesong	Member

Abstract

This study explores the situation and the problems of the frozen seafood export industry in Thailand. Secondary data from government organizations, documents, printed materials and previous research are basis for the qualitative analysis in this study. It focuses on a frozen seafood export industry companies whose revenues from the export frozen seafood exceed 50 percent and are listed on the Stock Exchange of Thailand.

The study found that, at present, the frozen seafood export industry is declining. The export quantity and value have been declining since 1996, suggesting a lower productivity of the companies in the industry. This situation is due to the problems facing the industry in the past few years. The main domestic problems are shortages of raw materials as a result of deteriorating environment, high prices of raw materials, labor shortages, high labour costs, utility and infrastructure problems, and regulations which deter the exports. Furthermore, there are problems relating to international market namely : high import tariffs and duties as well as the competition from more competitive countries.

To counter these problems, this study suggests 1) Increasing an awareness of environmental management through educational programs and the development of environmental-friendly technology. 2) Reducing the product costs by substituting machine

for labor. 3) Improving labor productivity through training. 4) Providing essential utilities and infrastructure by the government. 5) Improving the product quality and offering value-added products. 6) Negotiating with import countries to reduce trade barriers.

Thai frozen sea food export industry would have cloudy trend in the future. The export quantity and value trend is likely to be declining continuously. The small business in the industry could not be sustainable. There would be only few big business survived by adapting to produce value added products, due to primary products can not compete with competitive countries.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University